

Știri din Basarabia

Chișinău. — Di ministru Clogreanu după reînțărirea din inspecția județului Hotin a plecat în ziua de 29 August la Paris.

— La cercul social-economic din Chișinău dl Eugen Ghirgea șeful statisticii a desvoliat o interesantă disertație despre nevoia înființării unei societăți de navigație a unei societăți basarabene care ar activa deocamdată transporturile de cereale pe Prut apoi pe Nistru și Dunăre.

— Școala de arte frumoase din Chișinău se reorganizază, ea aparține primăriei și e condusă de sculptorul Moldovean Plamadala. Să fac cursuri de pictură, sculptură, arhitectură și artă decorativă în vasele sălii ale palatului Bals.

— Au fost arestați încă 20 de părtășii ai complotului bolșevic de curând descoperit, și care se judecă încă de Curtea marțială.

Informațiuni

Di Teodor Mihali, vicepreședintele Sfatului național din Ardeal, a fost primit în audiență de M. S. Regele.

Di Vasile Saftu, protopopul Brașovului, în sarcină de comitetul central electoral al partidului național cu organizarea partidului în județele țrei scaune și Brașov a convocat o primă întrunire în Sf. Gheorghe pentru Jol 4 Septembrie și a doua la Brașov, pentru Vineri 5 Septembrie. Ambele întruniri au de scop reorganizarea partidului în cele două județe.

Alegătorii din județul Alba-Inferioară, membrii ai partidului național, au fiut adunarea de constituire sub prezidenția par. Ștefan Roșianu.

Comitetul județean al partidului național s'a constituit în următorul mod: preșident dr. I. Marcu, secretar dr. Victor Fodor, membrii în comitet dr. Victor Macaveu, Patriciu Curea, Ioan Podorean, Aurel Man, și Traian Bojan.

In seara de 28 August a. c. s'a fiut în Lu două-mare petrecerea obișnuită de vară. Studenții ludușeni au jucat o piesă de teatru cu succes frumos. A urmat apoi o adevărată veselie românească. S'a cântat „Imnul Regal”, cu adevărată evlavie. Erau pline de mândrie, veselie și bucurie piepturile acolora, cari au luat parte la această petrecere.

Di Oscar Kirilaescu, ministru de finanțe, a întocmit un decret-lege pentru sporirea lefurilor funcționarilor publici.

Sporul va fi de 60 la sută pentru salariile până la 150 lei pe lună; de 50 la sută pentru restul dela 151—400 și de 40 la sută pentru restul dela 400 în sus.

Sporul acesta se va calcula la salariile din bugetul pe 1916—1917.

Tinerimea din Tilișca aranjează Duminică în 7 Septembrie a. c. o petrecere de vară cu dans. Vesulul curat este destinat pentru scopuri filantropice. Tinerimea din Tilișca invită pe această cale On. public.

La telegrama femeilor române din Sibiu câră di general Moșoiu, dna Emilia dr. Rațu a primit ca răspuns următoarea telegramă: „Vă mulțumesc din tot sufletul pentru felicitările ce mi transmiteți în numele d-voastră și al consiliului femeilor române din Sibiu. Rog primiți împreună cu doamnele române omagiile mele respectuoase și recunoștința mea adâncă”. General Moșoiu

Di dr. I. Marșicu, a fost însărcinat de Consiliul dirigent să ia dispoziții pentru preluarea domeniilor de stat cu sediul în Arad.

Di prefect a chemat în biroul d-sale pe șeful direcției domeniilor, di dr. Diodor Cernovici și pe funcționari pentru a li se lua jurământul. Directorul cu 7 funcționari au deus jurământul iar 9 au refuzat. Dintre funcționarii dela administrația financiară a domeniilor au deus jurământul 7 funcționari, iar 14 au refuzat.

La rugarea Reuniunii femeilor române din loc. ca M. Sa să binevoiască a-l primi patronajul, a sosit următorul răspuns telegrafic: Palatul Cotroceni, 8/VIII. — M. Sa Regina a binevoit a mă autoriza să vă înștiințez, că primește cu vie bucurie patronajul Reuniunii femeilor române din Sibiu și ca asilul de femei bătrâne să poarte augustul ei nume, încredințată că, grație d-voastre și valoroaselor d-voastre colaboratoare, Reuniunea femeilor române nu va da, decât cele mai frumoase roade. — Secretar particular ai M. S. Regina: Denize.

„Monitorul Oficial” publică decretul de lege pentru reorganizarea și procedura electorală în Transilvania, Banat, Crișana, Sătar și Maramurăș fixându-se numărul deputaților de ales în județul Sibiu, la 6 în loc de 7 și în județul Târnavă-Mare la 6 în loc de 5.

Pentru aprovizionarea Bucureștilor, cu carbuni din Transilvania se vor pune în circulație cu începere de mâine, două trenuri speciale, zilnic.

Prețul cerealelor în Bănat a fost fixat de comisariatul de alimentare di G. Iovin la 120 coroane maia metrică pentru grâu și 100 coroane pentru ovăz, orz și secară.

Ziarul „Românul” publică o telegramă a M. S. Regelui prin care Suveranul își anunță apropiata sa vizită la Arad.

Zilele trecute au fost aruncate pe străzile orașului Brașov manifeste, cari îndemneau muncitorimea la grevă. Aceste manifeste purtau semnătura partidului social-democrat.

Partidul social-democrat din Brașov a dat cea mai categorică desminte a acestor manifeste.

Consiliul suprem a examinat clauzele tratatului cu Bulgaria, afară de chestiunea frontierelor.

Trupele române din Budapesta au înființat cantine populare pentru săraci.

S'a pierdut o chitanță de 1000 cor. a băncii generale de asigurare din Sibiu, pe numele Petru Olariu și carnetul de călătorie cu preț redus pe căile ferate eliberat de direcția căilor ferate române pe numele Olariu Petru.

Cine le-a găsit e rugat a le aduce la poliția din Sibiu.

Clubul sportiv din Cluj

La 27 August 1919 s'a format în Cluj un comitet pentru organizarea unui club sportiv al funcționarilor.

Comitetul acesta are în program ca prim muncă intensivă să formeze și să organizeze „Clubul sportiv al funcționarilor din Cluj” cu nădejdea ca acest fapt va stimula și în alte locuri înființarea de cluburi sportive, cari au menire serioasă în dezvoltarea popoarelor moderne.

Comitetul interimar s'a angajat în luptă cu greutate în începutul în firma convingere, că la toate părțile societății române va afla înțelegerea și sprijinul ce se cuvine acestei formațiuni serioase, ce are scopul de a umplea un gol neplăcut simțit în viața noastră socială.

Apelăm deci la toate autoritățile române și întreg publicul român din Ardeal să ne dea mâna de ajutor spre ducerea la îndeplinire a gândului nostru, contribuind fiecare după puteri cu un sprijin material.

Ne rugăm ca contribuțiile benevole să se adreseze președintelui comitetului interimar ing. Virgil Salvan Cluj, strada Király Nr. 25.

Penzionarii administrativi și scumpetea

Citim în zarele noastre plângerea învățătorilor pensionați, că nimeni nu se interesează de ameliorarea sorții și existenței lor. Plângerea e justă.

Pentru că un învățător, care a muncit timp de 30—35 ani, cu salariu de 120—600 coroane anual, are azi o pensie de 200—600 coroane. Puțini sunt acei favorizați de soarte, cari beneficiază de o pensie peste 600 de coroane. Dar văduva, care, împreună cu dascălul a împărțit toate năcăzurile vieții cu ce s'a ales după moartea aceluia? Cu blăstămul ceasului, când s'a căsătorit cu un dascăl, care fiind legat de școală, nu s'a putut ocupa cu economia sau cu afaceri mai rentabile. Cum stăm însă cu funcționarii administrativi pensionați? Aceștia stau și mai rău. Învățătorii au avut cel puțin 2—3 luni pe an vacanță, pe când funcționarii administrativi abia a putut căpăta la 5—10 ani un concediu de 14—28 zile, deci nu a avut posibilitatea să se intereseze de economie. Vorbesc de cei mai mulți funcționari administrativi inferiori și de notarii comunali. Dar și funcționarii superiori, mai ales români cari au servit 20—30—40 ani, azi sunt avizați a trăi din o pensie de 400—2400 de cor. anual. Dar văduvele și orfanii lor? Le plângi de milă. Cunosc văduva de funcționar administrativ superior român, cu o pensie de 1000 de cor. anuală și și aceasta numai grație unei dispoziții mai umane a statului de pensie. După cum știm, acești nebaşteți în seamă, au și înaintat o rugare către C. D. pentru smeliorarea situației lor materiale, pe timpul duratei crizei. Li s'a dat asigurări favorabile. Dar până la rezolvarea cererii lor, larna se apropie și el privesc cu groază în viitorul apropiat.

O grabnică intervenție din partea forurilor competente pentru a veni în ajutor se impune. Și nădăjduim că soarta lor se va ameliora, grație ajutorului pe care cu drept cuvânt li așteptăm.

I. F.

Ultima oră

Evenimentele din Ungaria

— Socialiștii în noul guvern —

Budapesta. — Cercurile socialiste sunt foarte agitate din cauză că reprezentanții unor anumite state aliate nu vor să admită cu nici un preț, ca un număr corespunzător de miniștri socialiști să facă parte din noul guvern maghiar. Șeful socialist Garami a avut erl o întrevedere mai lungă cu generalul american Gordon, care însă precum se afirmă n'a dat nici un rezultat favorabil.

Partidul social-democrat maghiar a luat hotărârea să trimeată conferinței de pace un memoriu în care să protesteze împotriva faptului că reprezentanții statelor aliate se amestecă în mod efectiv în chestiunile de politică internă ale Ungariei. Acest memoriu de protestare al social-democraților unguri va fi trimis totdeodată și partidelor socialiste franceze, engleze, americane și italiene, pentru ca și acestea să protesteze direct pe lângă guvernele lor, împotriva amestecului străin în chestiunile interne ale Ungariei. (Ag. Dacia).

Trupe austriace au trecut în Ungaria

Viena. — Trupele austriace au trecut alături granița ungară spre a ocupa cele 370 de comune din Ungaria de vest, care au cerut dela conferința de pace ca să fie alipite de Austria germană. Guvernul austriac a fost îndemnat să ia această măsură din cauza frecărilor zilnice care aveau loc între populațiune și jandarmi sau gărzile naționale maghiare.

Viena. — Trupele austriace cari precum se afirmă au trecut granița maghiară cu aprobarea aliaților au fost salutate cu c-a mai mare bucurie în toate localitățile Ungariei de vest. Nu s'a anunțat până acum despre eventuale ciocniri cari ar fi avut loc între trupe austriace și cele ungurești. (Ag. Dacia)

Nouă înfrângere a bolșevicilor ruși

— Aliații la Odessa —

Chișinău. — Ucrainenii au ocupat Berdicev unde au capturat 20 de locomotive și 500 vagoane apoi Belaiaerkerov pe când englezii și francezii după un bombardament de 2 zile au ocupat Odessa ajutați pe uscat de Denikin. Bolșevicii părăsesc malul Nistrului în vreme ce populația din satele românești Plosca și Slobozia și Amalești dincolo de Nistru cer ajutorul armatei române împotriva bandelor. Acum s'a văzut cât e lipsa de mare. În Transnistria lipsesc cu totul carbunii, lemnele și îmbrăcămintea. În Tiraspol bolșevicii retrăgându-se au ars toate arhivele. După ultimele știri din ziua de 25 August s'au luat tratativele polono-ucrainiene.

Guvernul și refacerea Iașiului

Iași. — Di inginer M. Velt, directorul serviciului apelor de pe lângă primărie, aflat la București, a înștiinat telegrafic administrația noastră că din suma de 4 milioane ce s'a acordat Iașului pentru repararea străzilor, s'au mandată 200.000, din care di Velt a și încasat primul milion.

In același timp di inginer Velt a mai făcut cunoscut comunei, că a obținut în mod gratuit alte materiale în valoare de 500.000 lei necesare pentru refacerea conductei de apă.

Cehii nemulțumiți

— Minele dela Teschen acordate Poloniei —

Praga. — Presa cehoslovacă scrie cu oarecare enervare despre faptul că comisiunea specială a conferinței de pace însărcinată cu rezolvarea chestiunii Teschenului a acordat Poloniei minele de cărbuni din acea regiune. Presa cehoslovacă insistă asupra rolului important, pe care l'a avut Boemia în grăbirea desmembrării fostei monarhii austro-ungare și arată că Polonia n'ar fi contribuit cu nimic la victoria aliaților. Din această cauză întreaga opinie publică cehoslovacă este adânc nemulțumită de hotărârile conferinței de pace.

Praga. — Din cercurile guvernului se afirmă știrea că minele de cărbuni din regiunea Teschenului, au fost acordate Poloniei de către conferința de pace dela Paris. Se accentuează însă faptul că prin măsuri speciale Polonia a fost obligată să furnizeze Cehoslovaciei cantități de cărbuni necesare întregii industrie. (Ag. Dacia).

Restabilirea ordinii în Serbia

Belgrad. — Primum ministru Davidovic a răspuns alături la o interpelare privitoare la situația internă a Jugoslaviei declarând că o înțelegere a turburărilor nu mai este posibilă fiindcă guvernul a luat toate măsurile necesare pentru asigurarea ordinii și a liniștii. Primum ministru a declarat că guvernul său este hotărât să combată cu măsurile cele mai drastice orice încercare di mișcări anarhice în Jugoslavia. (Ag. Dacia)

Impotriva colportorilor de știri

Extras din Ordonanța Nr. 21 și 25

1. Vor fi considerați ca infractori: a) acei cari, fără rez. de înștiinat, prin loc. publică, gârlă, trenuri, pe străzi etc. un comunicu, colportu, comeniu în orice chip și în orice adevărat, se imaginează, sau dăveri răstăie în operațiunile de războiu, situația și di locarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiuni privitoare la armaia română.
2. Această infracțiune se va judeca condamnata de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și amendă până la 2000 lei.
3. Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele provăzute de legile penale viguare în timp de războiu.

Cenzurat de Al. A. Hodoș

Camioane-Automobile 3 tone

RENAULT

Livrabile cu începere dela 31 August, se pot cumpăra în condițiuni avantajoase de la

GR. CRISTEA & Cie.

București, Calea Victoriei Nr. 102. — (Piața Palatului Regal)

Barbu-lonel Popescu
și
Elena Precup

logodiți.

Mierurea—Sibiu Sălețu—Botoni—Dămbovița

AVIZ.
Corpul VII armată are nevoie de **100.000 kg brânză**

Condițiunile de furnituri se pot citi în „Gazeta Oficială” publicația Nr. 52 din Septembrie 1919.

Reuniunea Tehnicilor Români „R.T.R.”

DIRECȚIUNEA CENTRALĂ C. F. R. SIBIIU.

No. 529/1919

Concurs.

Direcțiunea Căilor Ferate Române are lipsă pentru întreținerea liniilor, de traverse de stejar și traverse speciale de stejar în cantitatea mai jos notată, pentru furnizarea căruora se publică prin aceasta concurs în scris:

I. TRAVERSE:	
de 2.70 m. lungime	20.000 bucăți
„ 2.50 ”	460.000 ”
„ 2.29 ”	549.000 ”
„ 1.50 ”	104.000 ”
II. TRAVERSE SPECIALE:	
3210 m. de rangul I, II, și III. cu tășul normal și tămpit.	

Ofertele sunt a se înainta până la 10 Septembrie 1919, 12 oare a. m. la Economatul Direcției Centrale C. F. R. din Sibiu, tot acolo este de a se depune și vadul, la Cassa Centrală Direcției C. F. R. până la 9 Septembrie 1919, 12 oare a. m.

Apelul de ofert, care conține condițiunile detaliate referitor la furnizarea, precum și foaia de ofert, se pot procura dela Economatul Direcției Centrale C. F. R. Sibiu, și se pot vedea la Direcțiunile Regionale din Arad, Cluj, Dobrița și Timișoara, precum și la serviciile de mișcare din Brașov și Oradea-mare. Sibiu, în luna August 1919.

(Reproducerea nu se onorează)

Direcțiunea Centrală C. F. R.

Președintele Curții de Apel. Târgul-Murăș.

Nr. Pres. XIV. A. 21.-1919.

Concurs

In circumscripția Curții de Apel Târgul-Murăș, sunt vacante posturi de practicanți judecătorești.

Pot concura juriști absolviți cari au rigurosul pozitiv, în lipsa căruia vor fi numiți numai cu titlu provizoriu.

Cererile se vor adresa către Președintele Curții de Apel Târgul-Murăș.

Condițiunile detaliate au apărut în Gazeta Oficială.

Târgul-Murăș, 15 August 1919.

Pentru președintele Curții de Apel: Dr. Ioan Popovici, preș. de senat.

Librăria STĂNCULESCU

Bul. Elisabeta 5, București

Cărți de școală și de literatură română și străine, registre pentru contabilitate, papetărie și articole de cancelarie. — Corespondență directă cu străinătatea.

Săpun moale
(săpun de caliu) și praf de săpun
să găsește din nou la

Fabrica de luminări de stearină

Țigla mare și mică
de Bohn și Lugoș, trimis la ori care gară cu vagonul, pe lângă preț moderat

Teodor Vulpe,
depozit de țigla, lemne și scânduri, Orăștie.

Regimentul II Călărași.

Publicațiune.

Se publică spre cunoștința amatorilor că la Regimentul 11 Călărași, Târgu-Mureș, se află un locvacant de

Maistru Armurier Clasa I
plătit cu 300 lei lunar, având dreptul la toate cele lalte indemnități.

Subsemnata Societate primește pe lângă condițiuni favorabile

2 învățăcei
cu cel puțin 2 clase gimnaziale sau reale și o

calfă de brânza bătăniei.

Anunț.

Inginerii din vechiul regat (A. G. I. R.), doresc să facă o excursiune în Transilvania și Bănat, ca să cunoască locurile noastre de valoare industrială. La această excursiune e de dorit să ia parte toți inginerii români de aici.

Toți acei, cari doresc să participe, sunt rugați să se anunțe, trimițând totodată secretariatului R. T. R. cel mai târziu până la 10 Sept. a. c. suma de 200 Cor. — Cu această ocaziune este proiectată și unificarea Reuniunii Tehnicilor Români (R. T. R.) din Ardeal, Bănat și părțile ungurene locuite de Români cu Asociațiunea Generală a Inginerilor Români (A. G. I. R.) din vechiul regat.

Locurile principale, cari vor fi cercetate sunt următoarele: Sibiu, Hunedoara, Arad, Timișoara, Reșița, Lugoș, Mehadia.

Excursiunea va dura dela 21—29 Sept. a. c. Detaliuri dă secretariatului; ele vor fi și publicate la timpul său în ziare.

Ing. Arch. Nic. C. Simion, secretarul R. T. R. SIBIU, Strada Graben Nr. 10.

Fabrica de săpun

din Alba-Iulia alui Ioan Breckner e de vânzare. — Informații se află la proprietar din Alba-Iulia.

2 cafe de curelar
se primesc număidecăt la firma

Ban Constantin, Curelar
Sibiu, Strada Faurului 7.

La depozitul de cherestee al „Fabricii de Celuloză din Turda” în Sibiu se află

tăriță de lemne
de vânzare.

de vânzare fabricat numit Franz Witt

Un pian
cu sunet superb. De asemenea

O fructieră admirabilă
din argint antic. Teutschgasse Nr. 10 ora 3—6 p. m.

La îmbolnăvirea intestinei, diaree, disenterie

Veritabilul Vin de Afine
marca „Blwi”, de vânzare la farmacia Carol Müller Sibiu, piața mare Nr. 10.

CONCURS.

La Resortul Afacerilor Industriale, Secția V. Direcțiunea Măsurilor și Greutăților, s'a primesc 15 (cincisprezece) candidați, pentru a fi pregătiți și pe urmă împărțiți ca funcționari la oficiile de măsură și greutate în Transilvania, Bănat și ținuturile ungurene locuite de Români.

In vederea pregătirii candidaților pentru serviciul verificării măsurilor și greutăților, se va organiza la Sibiu un curs special de 10 (zece) săptămâni. La acest curs vor fi admisi numai absolvenții școlilor înalte de tehnică, sau acei candidați cari au deus cel puțin examenul de maturitate la o școală reală și cunosc limba românească.

Petițiile provăzute cu documente de studii, de botex și indignat în original sau copie legalizată, sunt a se adresa Consiliului Dirigent, Resortul Afacerilor Industriale la Sibiu până la 15 Septembrie a. c.

Participanții la cursuri vor primi din partea Resortului un ajutor lunar de 800 Cor. pentru acoperirea trebuinței de trai și 150 Cor. pentru cheltuielile de călătorie la Sibiu.

După absolvirea cursului și depunerea examenului, candidații vor fi denumiți prin decret în clasa de salarizare conform studiilor absolvate și vor fi împărțiți la Oficiile de Măsuri și Greutăți în Transilvania, Bănat și ținuturile ungurene.

pt. Șeful Resortului:
Secretar General:
Ing. E. M. ntean m. p.

INȘTIINȚARE.

Am onoare a informa onor. public, că m'am retras din firma

A. Henrich & W. Müller
fabrica de pielărie, mulțumând pentru încrederea acordată.

Cu toată stima
Wilhelm Müller.

Tot de-odată îmi permit a aduce la cunoștința onor. public, că am înființat în piața noastră

Saggasse No. 14 sub firmă protocolată la tribunalul de comerț

Frații Müller & Gerber

un magazin de pielărie, rugând a transmite și nouă aceeași încredere care ați acordat firmei de până acuma.

Cu toată stima
Frații Müller & Gerber.